

Skupština Crne Gore
Parlamentarna budžetska kancelarija

Prikaz
**predloga finansijskih planova
nezavisnih regulatornih
tijela
za 2023. godinu**

SADRŽAJ

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.....	3
Agencija za elektronske medije.....	9
Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.....	12
Komisija za tržište kapitala.....	15

Broj: 15/2022

Klas. br: 00-51-6/22-15

Datum: decembar 2022. godine

Pripremila: Parlamentarna budžetska kancelarija

* Parlamentarna budžetska kancelarija Skupštine Crne Gore, prilikom izrade istraživačkih radova, koristi se javno dostupnim podacima i podacima iz baza ograničenog pristupa, strogo vodeći računa o kredibilnosti izvora. Kancelarija ulaže sve razumne napore da informacije sadržane u istraživačkom radu budu tačne i potpune, ali ne snosi odgovornost za eventualnu netačnost i nepotpunost istih. Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore.

** Svi pojmovi upotrijebljeni u istraživačkom radu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti obavlja poslove u oblasti energetike u skladu sa Zakon o energetici¹, i poslove koji se odnose na regulisane komunalne djelatnosti u skladu sa Zakon o komunalnim djelatnostima².

Sredstva za finansiranje rada Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, u oblasti energetike, shodno Zakonu o energetici, utvrđuju se finansijskim planom Agencije koji usvaja Skupština.³ Način finansiranja Agencije kao regulatornog tijela u oblasti regulisanih komunalnih djelatnosti utvrđen je Zakonom o komunalnim djelatnostima.⁴

Agencija kao nezavisno regulatorno tijelo⁵, shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dostavlja Skupštini Crne Gore predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu, na usvajanje.⁶

Finansijskim planom Agencije za 2023.godinu, u oblasti energetike, planirani prihodi jednaki su planiranim rashodima.

Prihodi

Shodno Zakonu o energetici, sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz:

- naknada za izdavanje licenci,
- godišnjih naknada za korišćenje licenci,
- naknada za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema,
- godišnjih naknada za korišćenje statusa zatvorenog distributivnog sistema,
- naknada za rješavanje sporova,
- kao i drugih naknada.

U 2023. godini, Agencija planira ukupne prihode u iznosu od 1.579.598,87€, koji su viši za 3,83% u odnosu na Planom utvrđene za 2022. godinu.

1 "Službeni list Crne Gore", br. 5/16, 51/17, 82/20 i 29/22)

2 "Službeni list Crne Gore", br. 55/16, 74/16, 2/18 i 66/19).

3 Član 51 stav 2 Zakona o energetici („Službeni list Crne Gore”, br. 005/16, 051/17, 082/20) „Sredstva iz stava 1 ovog člana utvrđuju se finansijskim planom Agencije koji usvaja Skupština u skladu sa zakonom i koji se objavljuje na internet stranicama Agencije.”

4 Zakon o komunalnim djelatnostima („Službeni list Crne Gore”, br. 055/16, 074/16, 002/18, 066/19)

5 Članom 2 stav 1 tačka 18 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list Crne Gore”, br. 020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18, 066/19) definisano je da je Regulatorna agencija za energetiku nezavisno regulatorno tijelo. Regulatorna agencija za energetiku je promijenila naziv u Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti usvajanjem Izmjena i dopuna Zakona o energetici („Službeni list Crne Gore”, br. 082/20 od 06.08.2020. godine) Član 32 st. 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri. Predlog finansijskog plana i akt o određivanju predstavnika nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela dostavlja Ministarstvo finansija do 30. septembra tekuće godine.” Materijal dostavljen Skupštini 30. septembra 2022. (br. 00-72/22-29 EPA 579 XXVII)

6 Član 36 stav 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Uz predlog zakona o budžetu države, Skupštini se dostavljaju predlozi finansijskih planova sa planom rada za narednu godinu nezavisnih regulatornih tijela, na usvajanje.

Planirani prihodi od zahtjeva za izdavanje licenci u 2023. godini niži su za 28,57% od planiranih u 2022. godini, dok su prihodi refundiranja naknada zarada viši za 59,60% a prihodi od refundiranja troškova službenih putovanja za 50%.

PRIHODI	Plan 2022 (u €)	Plan 2023 (u €)	Promjena u odnosu na Plan za 2022 (%)
Prihodi od zahtjeva za izdavanje licenci	7.000,00	5.000,00	-28,57%
Prihodi od naknada za korišćenje licence	1.496.908,44	1.547.060,37	3,35%
Prihodi od refundiranja troškova službenih putovanja	4.000,00	6.000,00	50,00%
Ostali prihodi-refundiranja naknada zarade	13.495,59	21.538,50	59,60%
UKUPNO	1.521.404,03	1.579.598,87	3,83%

Tabela 1. Usporedni prikaz planiranih prihoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

U strukturi planiranih prihoda za 2023. godinu, najznačajniju stavku predstavljaju prihodi od naknada za korišćenje licence, 97,94%, dok ostali prihodi-refundiranja naknada zarade čine 1,36% prihoda, a prihodi od refundiranja troškova službenih putovanja, 0,38%.

Rashodi

U 2023. godini, Agencija planira ukupne rashode u iznosu od 1.579.598,87 €, koji su viši za 3,83% u odnosu na Planom utvrđene za 2022. godinu.

Planirane rashode za 2023. godinu, čine: rashodi poslovanja REGAGEN u iznosu od 1.447.206,87 €, rezerva u iznosu od 65.000,00 € i amortizacija osnovnih sredstava, u iznosu od 67.392,00 €.

Najveća povećanja rashoda u odnosu na Plan 2022. godine, odnose se na rashode za rezervisanja za istek mandata, koji su viši za 271,10%, troškovi za REMIT, koji su viši za 66,67%, zatim slijede troškovi za službena putovanja, koji su viši za 34,23%. Najveća smanjenja rashoda u odnosu na Plan 2022. Godine, čine rashodi za troškove proizvodnih usluga, koji su niži za 9,82%, dok su troškovi nabavke osnovnih sredstava i sitnog inventara niži za 6,00%. Troškovi za angažovanja vještaka, procjene i ocjene imovine energetskih subjekata i revizije razvojnih planova u 2023. godini nijesu planirani.

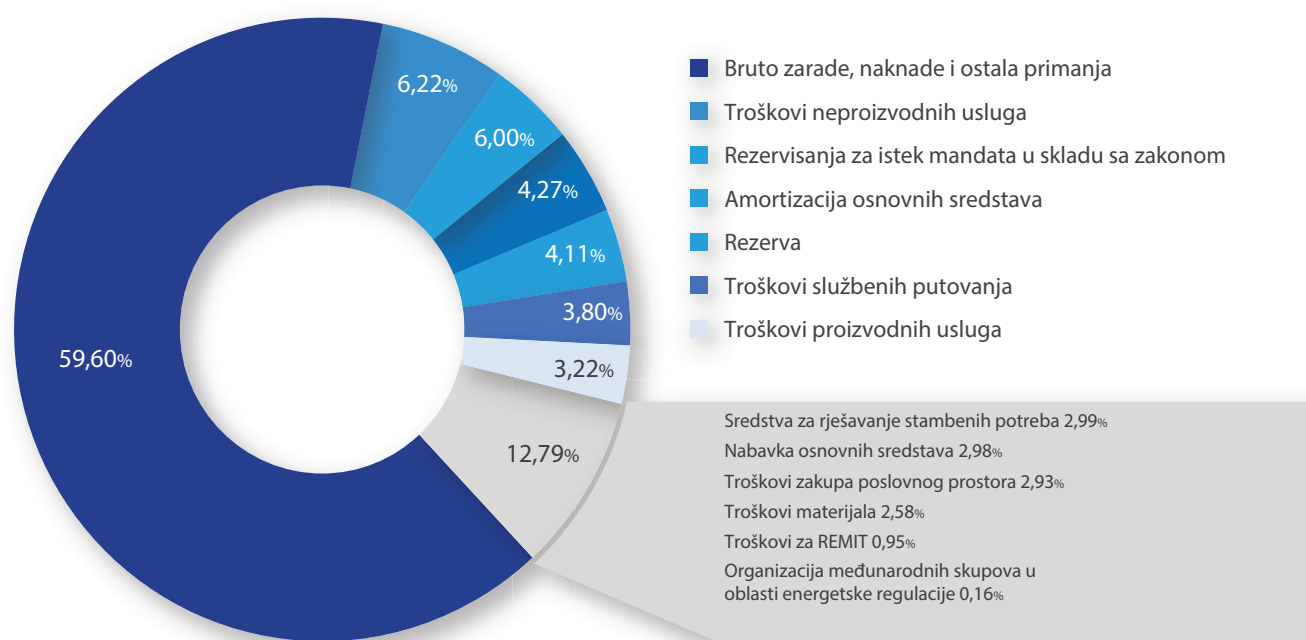
RASHODI	Plan 2022(€)	Plan 2023(€)	Promjena u odnosu na Plan 2022 (%)
Troškovi materijala	40.800,00	40.800,00	0,00%
Bruto zarade, naknade zarada i dr. primanja zaposlenih	946.739,00	941.365,05	-0,57%
Troškovi službenih putovanja	44.700,00	60.000,00	34,23%
Troškovi proizvodnih usluga	56.330,00	50.800,00	-9,82%
Troškovi neproizvodnih usluga	99.720,00	98.200,00	-1,52%
Nabavka osnovnih sredstava	50.000,00	47.000,00	-6,00%
Sredstva za rješavanje stambenih potreba	46.671,70	47.299,71	1,35%

Troškovi zakupa odnosno kupovine poslovnog prostora	46.320,00	46.320,00	0,00%
Angažovanje vještaka, procjena i ocjena imovine energetskih subjekata i revizije razvojnih planova	20.000,00	0,00	-100,00%
Rezervisanja za istek mandata u skladu sa Zakonom	25.554,33	94.833,11	271,10%
Troškovi za REMIT	9.000,00	15.000,00	66,67%
Organizacija međunarodnih skupova u oblasti energetske regulacija	3.000,00	3.000,00	0,00%
Rezervisanja za sudske postupke	-	2.589,00	-
Rezerva	65.000,00	65.000,00	0,00%
Amortizacija osnovnih sredstava	67.569,00	67.392,00	-0,26%
Ukupno	1.521.404,03	1.579.598,87	3,83%

Tabela 2. Usporedni prikaz planiranih rashoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

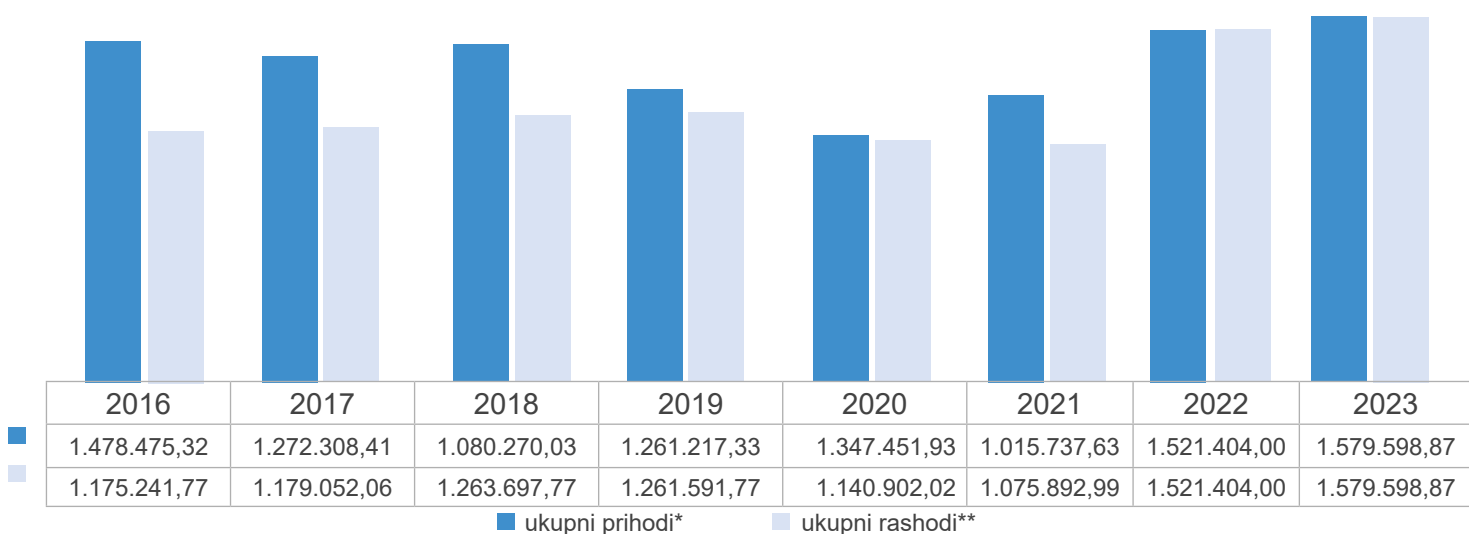
U strukturi rashoda za 2023. godinu, najznačajniju stavku čine bruto zarade zaposlenih, i to 59,60% ukupnih rashoda, zatim slijede troškovi neproizvodnih usluga 6,22%, dok troškovi rezervisanja za istek mandata u skladu sa zakonom čine 6,00%, planiranih rashoda.

Rashodi su prikazani na grafikonu koji slijedi:

Grafikon 1. Struktura rashoda (%)

U nastavku je prikazan trend prihoda i rashoda Agencije u periodu od 2016. do 2023. godine:⁷

Grafikon 2. trend prihoda i rashoda Agencije (u €)

*Prihodi Agencije ne sadrže prenesena sredstva iz prethodnih godina

**Rashodi Agencije ne sadrže sredstva predviđena za rezervu i sredstva na računu Agencije

Financijski plan u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova regulacije regulisanih komunalnih djelatnosti za 2023. godinu na uvid

Zakonom o komunalnim djelatnostima, utvrđene su nadležnosti Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti u oblasti regulacije komunalnih djelatnosti. S tim u vezi, Agencija je određena kao regulatorno tijelo za regulisane komunalne djelatnosti (javno vodosnabdijevanje i upravljanje komunalnim otpadnim vodama).

Način finansiranja Agencije u dijelu ovlašćenja povjerenih Zakonom, utvrđen je članom 50 Zakona. Naime, tim članom propisano je da se rad Agencije za obavljanje poslova regulacije komunalnih djelatnosti javnog vodosnabdijevanja i upravljanja komunalnim otpadnim vodama finansira iz naknada koju plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti, koja se određuje u cilju pokrivanja procijenjenih troškova Agencije za obavljanje djelatnosti utvrđenih tim zakonom.

U skladu sa navedenim, Agencija u 2023. godini planira prihod od naknada za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti naknada za rješavanje sporova, kao i drugih naknada za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti:

- 1) javnog vodosnabdijevanja;
- 2) upravljanja komunalnim otpadnim vodama.

⁷ Iznosi prihoda i rashoda Agencije za 2016-2021. godinu preuzeti iz finansijskih izvještaja za 2016, 2017, 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu. Podaci za 2022. godinu preuzeti su iz Finansijskog plana Agencije, dok su za 2023. godinu preuzeti iz Predloga finansijskog Plana za 2023. godinu

Prihodi

Ukupan prihod Agencije za obavljanje poslova regulacije regulisanih komunalnih djelatnosti za 2023. godinu planiran je u iznosu od 295.550,80€ i viši je za 4,78% u odnosu na Planom utvrđene za 2022. godinu.

U odnosu na Plan 2022. godine, prihodi od naknada vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti niži su za 0,23%, dok su prenijeta sredstva na dan 01.01.2023.godine za 18,87% viša od planiranih prenijetih sredstva iz 2022. godine.

Planirana prenijeta sredstva iz 2022. godine obuhvataju i sredstva, u iznosu od 1.640,60€ koja su prihodovana od strane novog vršioca ViK Tuzi, a koji je započeo rad u februaru 2022. godine na način što je preuzeo dio korisnika od ViK Podgorica koji je prethodno pružao uslugu i na teritoriji Tuzi. U 2022. godini nije bilo moguće umanjiti navedeni iznos koji će biti umanjen u 2023. godini, kako ne bi došlo do dvostrukog prihodovanja REGAGEN po istom osnovu.

PRIHODI	Plan 2022 (u €)	Plan 2023 (u €)	Promjena u odnosu na Plan za 2022(%)
Prihodi od naknada vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti	208.010,43	207.523,08	-0,23%
Prenijeta sredstva (na dan 01.01.)	74.055,75	88.027,72	18,87%
Ukupno	282.066,18	295.550,80	4,78%

Tabela 3. Usporedni prikaz planiranih prihoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

Strukturu planiranih prihoda za 2023. godinu, čine prihodi od naknada vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti 70,22% i prenijeta sredstva na dan 01.01.2023. godine 29,78%.

Rashodi

Troškovi za obavljanje poslova regulacije regulisanih komunalnih djelatnosti u 2023. godini, planirani su u istom iznosu u odnosu na planirane prihode. Agencija je planirala rashode za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti u 2023. godini u ukupnom iznosu od 295.550,23 €, što je za 4,78% više u odnosu na Plan 2022. godinu.

Najveća povećanja rashoda u odnosu na Plan 2022. godine, odnose se na troškove za organizovanje skupova, koji su viši za 469,11%, zatim slijede rashodi za troškove službenih putovanja koji su viši za 40,87% i troškovi proizvodnih usluga, koji su viši za 21,55%, dok su ostali troškovi uglavnom ostali na istom nivou Plana 2022. godine.

RASHODI	Plan 2022(€)	Plan 2023(€)	Promjena u odnosu na Plan 2022 (%)
Troškovi materijala	6.160,00	6.560,00	6,49%
Bruto zarade, naknade zarada i dr. primanja zaposlenih	221.966,51	221.941,87	-0,01%
Troškovi službenih putovanja	11.500,00	16.200,00	40,87%
Troškovi proizvodnih usluga	2.320,00	2.820,00	21,55%
Troškovi neproizvodnih usluga	15.940,00	16.240,00	1,88%
Nabavka osnovnih sredstava	3.000,00	3.000,00	0,00%
Sredstva za rješavanje stambenih potreba	10.949,72	11.148,33	1,81%
Organizacija skupova	1.230,00	7.000,00	469,11%
Obaveze prema vršiocima od kojih je u 2022. godini preuzet dio korisnika od strane novog vršioca		1.640,60	
Rezerva	9.000,00	9.000,00	0,00%
Ukupno	282.066,23	295.550,80	4,78%

Tabela 4. Uporedni prikaz planiranih rashoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

U strukturi rashoda, najznačajniju stavku čine bruto zarade zaposlenih, 75,09%, zatim slijede troškovi neproizvodnih usluga, 5,49%, troškovi službenih putovanja, 5,48%, dok sredstva za rješavanje stambenih potreba čine 3,77% ukupnih rashoda.

Agencija za elektronske medije

Agencija za elektronske medije je nezavisno regulatorno tijelo⁸ koje, shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dostavlja Skupštini Crne Gore predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu, na usvajanje.⁹

Zakonom o elektronskim medijima¹⁰ definisano je da se finansiranje Agencije za elektronske medije vrši u skladu sa finansijskim planom koji za svaku godinu donosi Savjet, najkasnije tri mjeseca prije početka fiskalne godine.

Finansijskim planom Agencije planiran je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.374,00€.

Prihodi

Finansijski plan Agencije bazira se na zakonom propisanim izvorima finansiranja Agencije za elektronske medije:

- jednokratnim naknadama za registraciju pružalaca AVM usluga¹¹;
- godišnjim naknadama po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev);
- drugim izvorima u skladu sa zakonom.

U 2023. godini Agencija planira ukupne prihode u iznosu od 1.095.370,00€, koji su viši za 7.06% u odnosu na planom utvrđene za 2022. godinu.

U odnosu na Plan 2022. godine, prihodi od naknada za emitovanje viši su za 11.63%, dok su prihodi od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev, predviđeni u iznosu koji je viši za 4,10%. S obzirom da se ne može sa tačnošću predvidjeti broj zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje AVM usluga i upis u registar Agencije, prihodi po osnovu naknade za registraciju novih AMV usluga nijesu projektovani za 2023. godinu.

PRIHODI	Plan 2022 (u €)	Plan 2023 (u €)	Promjena u odnosu na Plan 2022(%)
Naknada za registraciju	0	0	-
Naknada za emitovanje	340.717,00	380.341,00	11,63%
Naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	682.331,00	710.325,00	4,10%
Ostali poslovni dobici		4.704,00	
Ukupno	1.023.048,00	1.095.370,00	7,07%

Tabela 5. Uporedni prikaz planiranih prihoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

⁸ Članom 2 stav 1 tačka 18 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list Crne Gore“, br. 020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18, 066/19) definisano je da je Agencija za elektronske medije nezavisno regulatorno tijelo.

⁹ Član 32 st. 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri. Predlog finansijskog plana i akt o određivanju predstavnika nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela dostavlja Ministarstvu finansija do 30. septembra tekuće godine.“ Materijal dostavljen Skupštini 30. septembra 2022. (br. 00-72/22-30 EPA 585 XXVII)

¹⁰ Član 36 stav 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Uz predlog zakona o budžetu države, Skupštini se dostavljaju predlozi finansijskih planova sa planom rada za narednu godinu nezavisnih regulatornih tijela, na usvajanje.“

¹¹ Audiovizuelnih medijskih usluga

U strukturi planiranih prihoda za 2023. godinu, najznačajniju stavku predstavljaju prihodi od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev i čine 64,85%, dok preostali dio prihoda čine prihodi od naknada za emitovanje 34,72%. Ostali poslovni dobici planirani su u iznosu od 4.704,31€ i čine 0,43% a odnose se na prihod ostvaren od prodaje tri službena vozila.

Rashodi

Planirani rashodi Agencije za 2023. godinu iznose 1.093.996,00 € i viši su za 6,96% u odnosu na planom utvrđene za 2022. godinu.

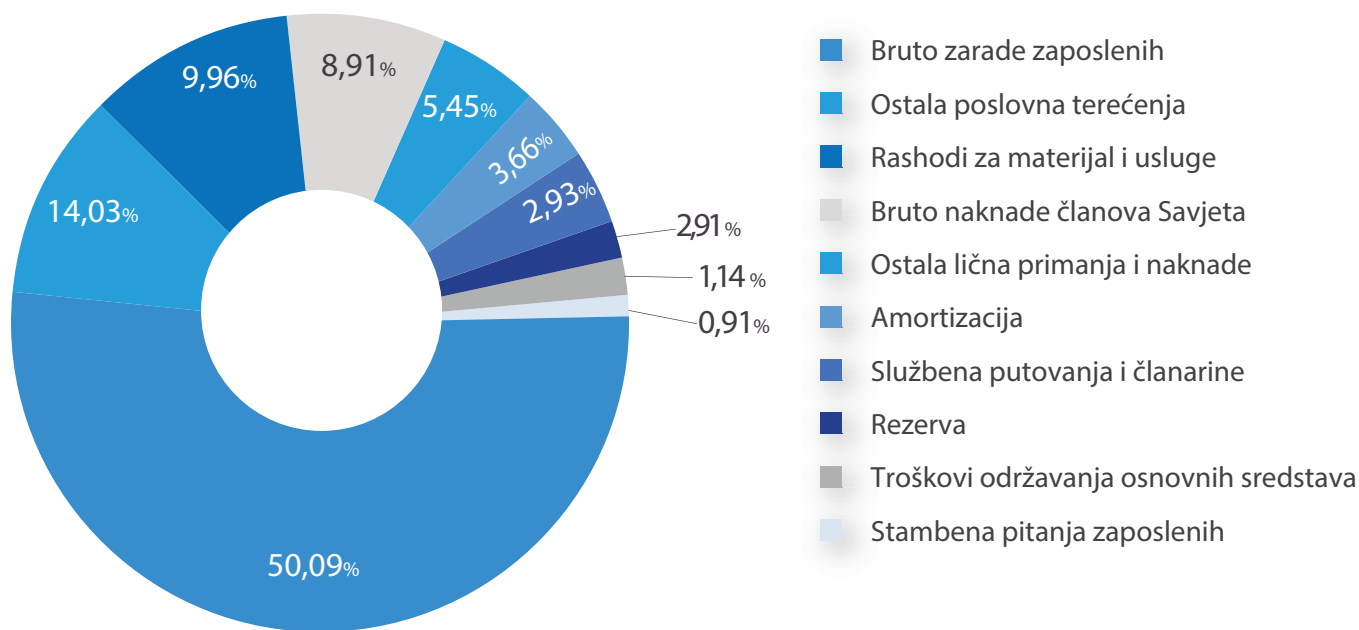
Uporedni podaci planiranih sredstava za 2023. godinu i planirana za 2022. godine, pokazuju da su troškovi održavanja osnovnih sredstava niži su za 69,88%, dok su rashodi za službena putovanja viši za 68,42%, rezerva je uvećana za 58,88% a ostala poslovna terećenja viša za 37,05%. Rashodi za bruto naknade Savjeta Agencije viši su za 15,26%, ostala primanja i naknade za 10,37%, a bruto zarade zaposlenih za 3,08%.

RASHODI	2022 (u €)	2023 (u €)	Promjena u odnosu na Plan 2022 (%)
Bruto zarade zaposlenih	531.655,00	548.004,00	3,08%
Bruto naknade Savjeta Agencije	84.612,00	97.528,00	15,26%
Ostala primanja i naknade	54.000,00	59.600,00	10,37%
Službena putovanja i članarine	19.000,00	32.000,00	68,42%
Rashodi za materijal i usluge	110.000,00	109.000,00	-0,91%
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	41.500,00	12.500,00	-69,88%
Ostala poslovna terećenja	112.000,00	153.500,00	37,05%
Stambena pitanja zaposlenih	10.000,00	10.000,00	0,00%
Amortizacija	40.000,00	40.000,00	0,00%
Rezerva	20.055,00	31.864,00	58,88%
UKUPNO	1.022.822,00	1.093.996,00	6,96%

Tabela 6. Uporedni prikaz planiranih rashoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

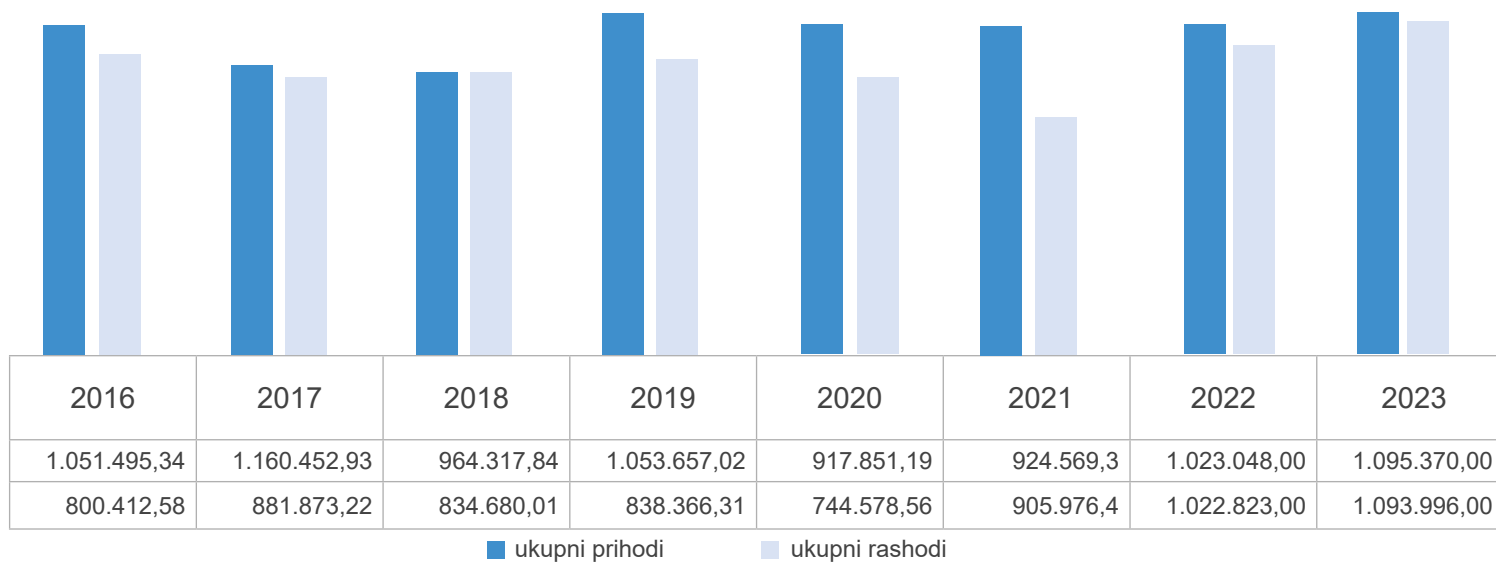
U strukturi planiranih rashoda u 2023. godini najznačajniju stavku od 50,09% ukupnih rashoda Agencije, čine bruto zarade zaposlenih. Zatim slijedi stavka ostala poslovna terećenja koja čini 14,03%, rashodi za materijal i usluge 9,96%, dok bruto naknade Savjeta Agencije čine 8,91%, ukupnih rashoda.

Rashodi su prikazani na grafikonu koji slijedi:

Grafikon 4. Struktura rashoda (%)

U nastavku je prikazan trend prihoda i rashoda Agencije u periodu od 2016. do 2023. godine:¹²

Grafikon 5. trend prihoda i rashoda Agencije (u €)

¹² Iznosi prihoda i rashoda Agencije za 2016-2021 godinu preuzeti iz finansijskih izvještaja za 2016,2017, 2018,2019,2020 i 2021 godinu. Podaci za 2022 preuzeti su iz Finansijskog plana Agencije, dok su za 2023. godinu preuzeti iz Predloga finansijskog Plana za 2023. godinu

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Zakonom o elektronskim komunikacijama¹³ definisano je da Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost dostavlja Skupštini Crne Gore plan rada sa finansijskim planom Agencije. U skladu sa navedenim zakonom¹⁴, plan rada sa finansijskim planom Agencije za narednu godinu usvaja Skupština. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je nezavisno regulatorno tijelo¹⁵ koje, shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dostavlja Skupštini Crne Gore predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu, na usvajanje.¹⁶

Finansijskim planom Agencije, planirani prihodi jednaki su planiranim rashodima za tekuće poslovanje sa rezervom.

Prihodi

Izvori finansiranja Agencije i način obračuna pojedinih naknada definisani su Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o poštanskim uslugama¹⁷, kojima su utvrđeni:

- Naknada za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija
- Naknada za korišćenja radio-frekvencija, brojeva i adresa
- Ostale naknade i drugi izvori u skladu sa zakonom
- Naknada shodno Zakonu o poštanskim uslugama

U 2023. godini Agencija planira ukupne prihode u iznosu od 3.935.813,00€, koji su niži za 0,05% u odnosu na Planom utvrđene za 2022. godinu.

Smanjenje u odnosu na Plan 2022. godine odnosi se na prihode od naknada za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija za 0,25%, dok je iznos koji je predviđen od naknada za korišćenje radio-frekvencija viši za 0,19%.

PRIHODI	Plan 2022(u €)	Plan 2023(u €)	Promjena u odnosu na Plan 2022 (%)
Naknada za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija	1.738.693,00	1.734.313,00	-0,25%
Naknada za korišćenje radio-frekvencija	1.492.720,00	1.495.500,00	0,19%
Naknada za korišćenje brojeva i adresa	496.200,00	496.000,00	-0,04%
Ostale naknade i drugi izvori u skladu sa Zakonom	40.000,00	40.000,00	0,00%
Naknade shodno Zakonu o poštanskim uslugama	170.000,00	170.000,00	0,00%
UKUPNO	3.937.613,00	3.935.813,00	-0,05%

Tabela 7. Uporedni prikaz planiranih prihoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

¹³ Član 14 stav 2 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list Crne Gore“, br. 040/13, 056/13, 002/17)

¹⁴ Član 24 Zakona o elektronskim komunikacijama

¹⁵ O Članom 2 stav 1 tačka 18 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list Crne Gore“, br. 020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18, 066/19) definisano je da je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost nezavisno regulatorno tijelo.

Član 32 st. 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri. Predlog finansijskog plana i akt o određivanju predstavnika nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela dostavlja Ministarstvu finansija do 30. septembra tekuće godine.“ Materijal dostavljen Skupštini 29. septembra 2022. (br. 00-72/22-28 EPA 578 XXVII)

¹⁶ Član 36 stav 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Uz predlog zakona o budžetu države, Skupštini se dostavljaju predlozi finansijskih planova sa planom rada za narednu godinu nezavisnih regulatornih tijela, na usvajanje.

¹⁷ Zakon o elektronskim komunikacijama i Zakon o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, br. 057/11, 055/16, 055/18)

Finansijski plan predviđa da u prihodima Agencije za 2023. godinu, po osnovu godišnje naknade, koju operatori elektronskih komunikacija plaćaju Agenciji za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija, čine najznačajniji dio ukupnih prihoda 44,06%, godišnja naknada za korišćenje radio-frekvencija 38,00%, godišnja naknada za korišćenje brojeva i/ili adresa 12,60%, naknade propisane Zakonom o poštanskim uslugama 4,32% i ostale naknade i drugi izvori u skladu sa zakonom 1,02%.

Rashodi

Planirani rashodi Agencije za 2023. godinu sadrže rashode za tekuće poslovanje u iznosu od 3.775.613,00€. Sa rezervom planirani rashodi iznose 3.935.813,00€, što je za 0,05% niži iznos u odnosu na iznos predviđen Planom za 2022. godinu.

Najveće povećanje rashoda odnosi se na troškove za ostala poslovna terećenja za 70,57%, zatim rashodi za rezervu koji su viši za 60,20%, dok su rashodi za službena putovanja viši za 9,33% u odnosu na Plan za 2022. godinu. Najveća smanjenja rashoda za tekuće poslovanje u odnosu na Plan 2022. godine odnose se na rashode za izradu i realizaciju projekata za regulaciju tržišta i to za 22,22%, zatim rashode za bruto zarade zaposlenih, koji su niži za 5,48%, dok su rashodi za bruto zarade novozaposlenih niži za 2,46%.

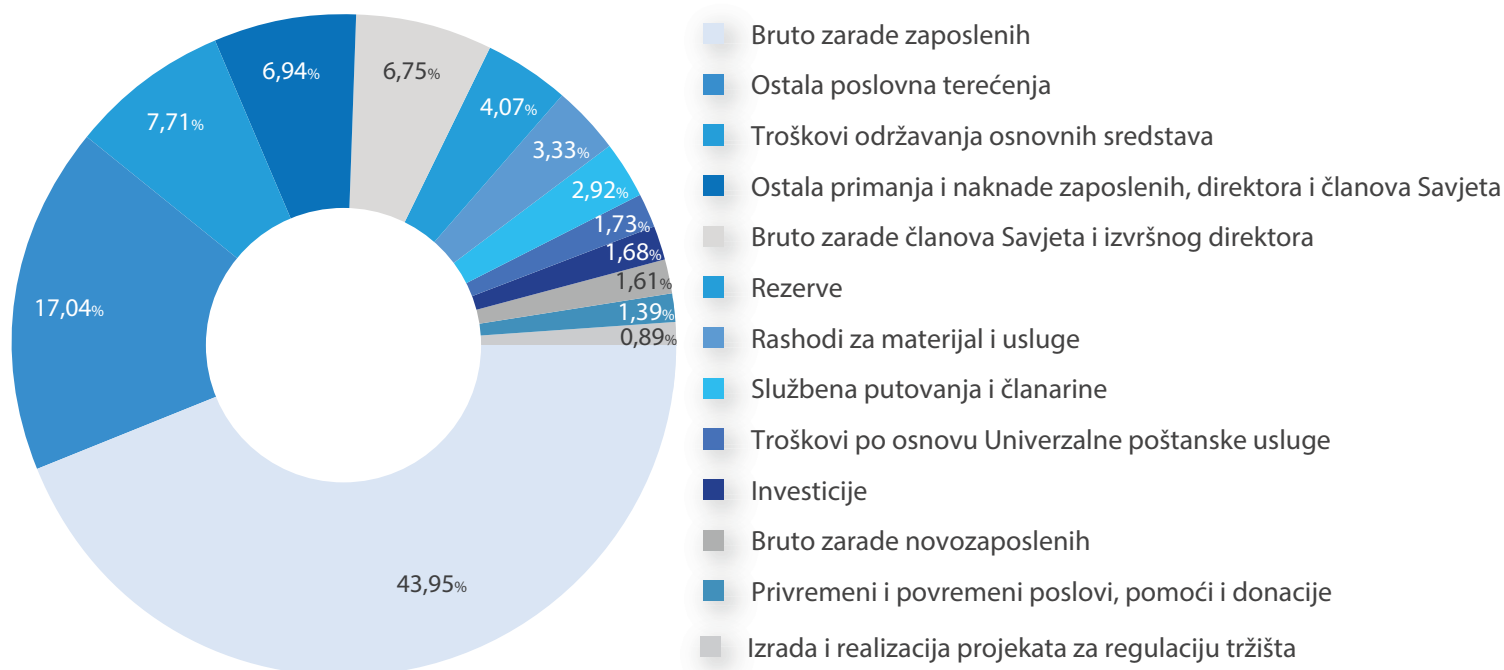
RASHODI	Plan 2022(€)	Plan 2023(€)	Promjena u odnosu na Plan 2022 (%)
Bruto zarade zaposlenih	1.830.137,00	1.729.794,00	-5,48%
Bruto zarade članova Savjeta i izvršnog direktora	266.136,00	265.478,00	-0,25%
Ostala primanja i naknade zaposlenih, direktora i članova Savjeta	270.300,00	273.001,00	1,00%
Bruto zarade novozaposlenih	65.140,00	63.540,00	-2,46%
Službena putovanja	105.000,00	114.800,00	9,33%
Privremeni i povremeni poslovi, pomoći i donacije	0,00	54.800,00	
Rashodi za material i usluge	129.100,00	131.000,00	1,47%
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	277.600,00	303.500,00	9,33%
Izrada i realizacija projekata za regulaciju tržišta	45.000,00	35.000,00	-22,22%
Ostala poslovna terećenja	393.200,00	670.700,00	70,57%
Troškovi po osnovu Univerzalne poštanske usluge	68.000,00	68.000,00	0,00%
Stambena potrebe zaposlenih	70.000,00	70.000,00*	0,00%
Amortizacija	780.000,00	560.000,00*	-28,21%
Investicije	388.000,00	66.000,00	
Rezerve 4,07% za nepredviđene izdatke	100.000,00	160.200,00	60,20%
Ukupno (rashodi za tekuće poslovanje sa rezervom)	3.937.613,00	3.935.813,00	-0,05%

Tabela 8. Uporedni prikaz planiranih rashoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

*Sredstva za stambena pitanja zaposlenih i sredstva amortizacije koja nijesu obračunata kao dio ukupno planiranih rashoda.

U strukturi rashoda za 2023. godinu, najznačajniju stavku čine bruto zarade zaposlenih, i to 43,95% ukupnih rashoda, zatim ostala poslovna terećenja 17,04%, dok troškovi održavanja osnovnih sredstava čine 7,71% planiranih rashoda.

Rashodi su prikazani na grafikonu koji slijedi:

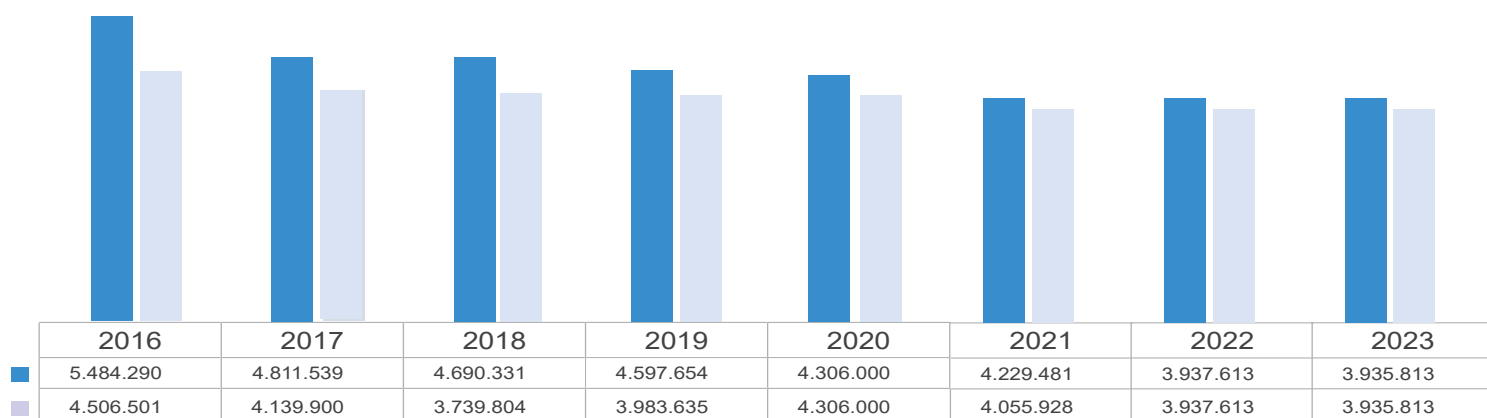

Grafikon 6. Struktura rashoda (%)

Sredstva za realizaciju planiranih investicija u 2023. godini planirana su u iznosu od 66.000,00€. Pregled Plana investicija za 2023. godinu sa odgovarajućim obrazloženjem je dat u Prilogu I Finansijskog plana Agencije.

Pregled investicija, projekata, poslova i organizacije konferencija, za čiju realizaciju su započete aktivnosti u 2022. godini ili će se za njihovu realizaciju stvoriti uslovi u 2023. godini će se finansirati iz sredstava Agencije prihodovanih u prethodnom periodu u iznosu od 1,348,940.00€, sa odgovarajućim obrazloženjem dat je u Prilogu II Finansijskog plana Agencije

U nastavku je prikazan trend prihoda i rashoda Agencije u periodu od 2016. do 2023. godine.¹⁸

Grafikon 7. trend prihoda i rashoda Agencije (u €)

¹⁸ Iznosi prihoda i rashoda Agencije za 2016-2021. godinu preuzeti iz finansijskih izvještaja za 2016, 2017, 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu. Podaci za 2022. godinu preuzeti su iz Finansijskog plana Agencije, dok su za 2023. godinu preuzeti iz Predloga finansijskog Plana za 2023. godinu.

Mišljenje Vlade Crne Gore na Plan rada sa Finansijskim planom Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2023. godinu

Uvidom u Finansijski plan utvrđeno je da su ukupni prihodi za 2023. godinu planirani u iznosu od 3,94 mil. €. U strukturi ukupnih prihoda Agencije naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija čini najznačajniji dio ukupnih prihoda (44,06%), naknade za koriscenja radio-frekvencija, brojeva i adresa (38%), naknade za numeraciju i adrese (12,60%), za naknade propisane Zakonom o poštanskim uslugama (4,32%) i ostale naknade i drugi izvori u skladu sa Zakonom (1,02%).

Ukupni rashodi Agencije za 2023. godinu planirani su u iznosu od 3,94 mil. €, a u strukturi ukupnih rashoda Agencije najveće učešće ima stavka koja se odnosi na bruto zarade zaposlenih (1,73 mil.€).

U Prilogu I Finansijskog plana dat je Plan investicija za 2023. godinu u iznosu od 0,07 mil. €, koji predstavlja 1,68% ukupno planiranih rashoda.

Takode, u Prilogu II dat je pregled investicija, projekata i poslova koji će se finansirati u 2023. godini iz sredstava iz prethodnog perioda, u iznosu od 1,35mil.€.

Imajući u vidu navedeno, Vlada nema primjedbi na Finansijski plan Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2023. godinu.

Komisija za tržište kapitala

Komisija za tržište kapitala je nezavisno regulatorno tijelo¹⁹, koje shodno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dostavlja Skupštini Crne Gore predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu, na usvajanje.²⁰ Plan rada i finansijski plan Komisija je dužna da sačini najkasnije do 30. septembra tekuće za narednu godinu.²¹

U 2023. godini planira se ostvarivanje viška prihoda nad rashodima u iznosu od 19.253,00 €, koje će Komisija iskoristiti za potrebe unapređenja poslovanja.

Prihodi

Zakonskim okvirom²² utvrđeni su izvori finansiranja Komisije za tržište kapitala.

U 2023. godini Komisija planira ukupne prihode u iznosu od 771.100,00€, koji su niži za 21,36% u odnosu na Planom utvrđene za 2022. godinu.

Najveće smanjenje prihoda u odnosu na Plan 2022. godine, odnosi se na naknade za emitente radi podsticanja, organizovanja i preduzimanja mjera za efikasno funkcionisanje finansijskih tržišta i to za 80,73%, slijede prihodi od naknada koju plaćaju emitenti prilikom podnošenja zahtjeva za davanje odobrenja za javnu ponudu hartija od vrijednosti, koji su niži za 40,00%, dok su prihodi od naknada za kontrolu godišnjih izvještaja investicionih fondova viši za 24,49%.

PRIHODI	Plan 2022(u €)	Plan 2023(u €)	Promjena u odnosu na 2022(%)
Naknada koju plaćaju emitenti prilikom podnošenja zahtjeva za davanje odobrenja za javnu ponudu hartija od vrijednosti	50.000,00	30.000,00	-40,00%
Naknada koju plaćaju emitenti prilikom podnošenja zahtjeva za simultano osnivanje	40.000,00	40.000,00	0,00%
Naknada za evidentiranje zatvorenog prospekta za zatvorenu ponudu emisije hartija od vrijednosti	65.000,00	70.000,00	7,69%
Naknada za evidentiranje emisija kada se hartije od vrijednosti emituju unaprijed poznatim sticaocima	85.000,00	85.000,00	0,00%
Naknade za smanjenje kapitala	65.000,00	70.000,00	7,69%
Naknade za preuzimanje AD	45.000,00	45.000,00	0,00%
Naknade za objavljivanje finansijskih izvještaja emitenata	83.200,00	88.000,00	5,77%
Naknada za emitente radi podsticanja, organizovanja i preduzimanja mjera za efikasno funkcionisanje finansijskih tržišta	261.600,00	50.400,00	-80,73%

19 1 Članom 2 stav 1 tačka 18 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list Crne Gore“, br. 020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18, 066/19) definisano je da je Komisija za hartije od vrijednosti nezavisno regulatorno tijelo. Komisija je promijenila naziv u Komisija za tržište kapitala usvajanjem Zakona o tržištu kapitala („Službeni list Crne Gore“ br. 001/18) Član 32 st. 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri. Predlog finansijskog plana i akt o određivanju predstavnika nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela dostavlja Ministarstvu finansija do 30. septembra tekuće godine.“ Materijal dostavljen Skupštini 14. oktobra 2022. (br.00-72/22-31 EPA 592 XXVII)

20 Član 36 stav 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti: „Uz predlog zakona o budžetu države, Skupštini se dostavljaju predlozi finansijskih planova sa planom rada za narednu godinu nezavisnih regulatornih tijela, na usvajanje.“

21 Član 48 Zakona o tržištu kapitala

22 Član 47 Zakona o tržištu kapitala

Naknade za vršenje nadzora i kontrole	114.500,00	109.000,00	-4,80%
Naknada za kontrolu godišnjih izvještaja investicionih fondova	58.800,00	73.200,00	24,49%
Nadzor i kontrola poslovanja investicionih fondova	53.000,00	51.000,00	-3,77%
Naknade za dozvole za rad i saglasnosti	54.700,00	54.700,00	0,00%
Ostali prihodi	4.800,00	4.800,00	0,00%
UKUPNO	980.600,00	771.100,00	-21,36%

Tabela 9. Uporedni prikaz planiranih prihoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

U strukturi planiranih prihoda za 2023. godinu, najznačajniju stavku predstavljaju naknade za vršenje nadzora i kontrole, koje čine 14,14%, naknade za objavljivanje finansijskih izvještaja emitenata koje čine 11,41%, dok naknade za evidentiranje emisija kada se hartije od vrijednosti emituju unaprijed poznatim sticaocim čine 11,02%, prihoda Komisije.

Rashodi

Planirani rashodi Komisije za 2023. godinu iznose 751.847,00 € i viši su za 6,45% u odnosu na Planom utvrđene za 2022. godinu.

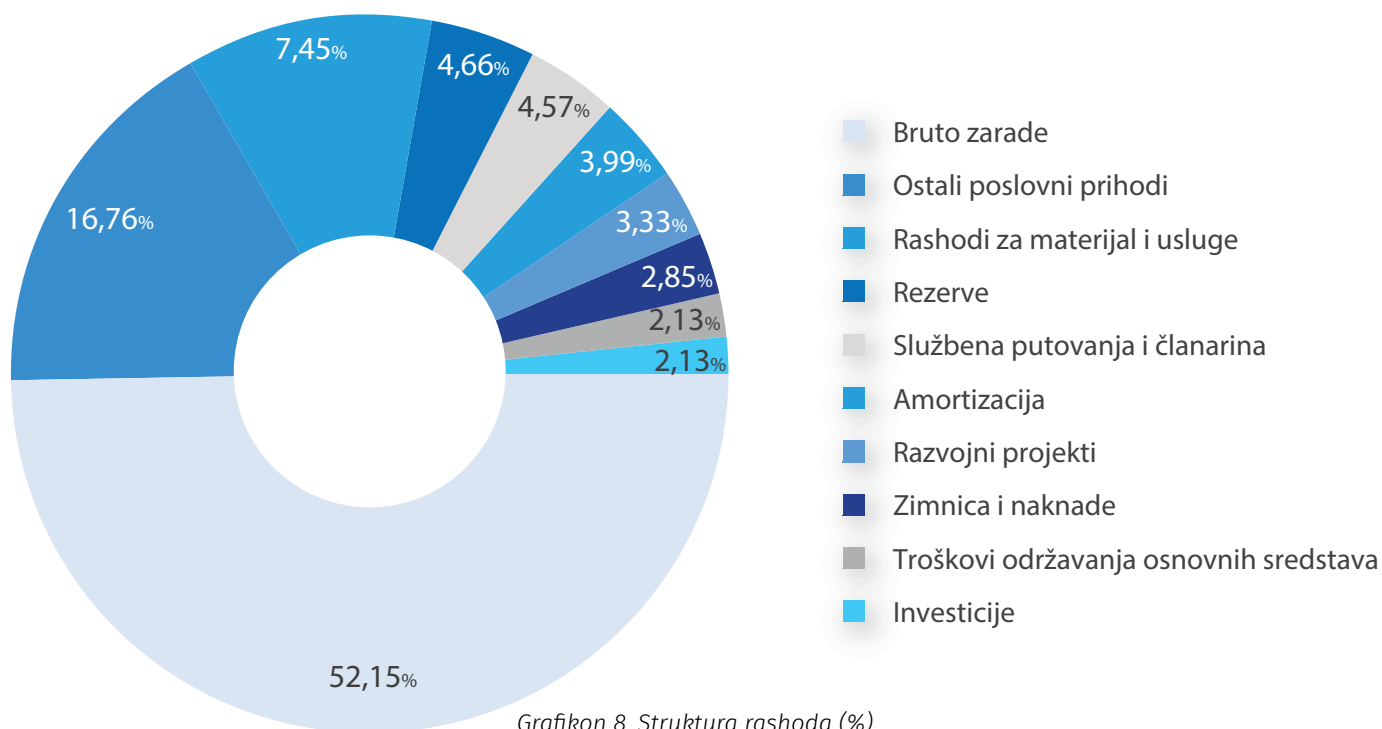
Najveće smanjenje u odnosu na Plan 2022. godine, odnosi se na rashode za materijal i usluge i to za 38,60%, slijede ostali poslovni rashodi koji su manji za 6,60%, dok su rashodi za održavanje osnovnih sredstava viši za 23,08%.

RASHODI	2022 (u €)	2023 (u €)	Promjena u odnosu na Plan za 2022 (%)
Bruto zarade zaposlenih	401.000,00	392.064,00	-2,23%
Zimnica i ostale naknade	21.403,00	21.403,00	0,00%
Službena putovanja i članarina	36.144,00	34.380,00	-4,88%
Rashodi za materijal i usluge	91.200,00	56.000,00	-38,60%
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	13.000,00	16.000,00	23,08%
Razvojni projekti	25.000,00	25.000,00	0,00%
Ostali poslovni rashodi	134.900,00	126.000,00	-6,60%
Amortizacija	30.000,00	30.000,00	0,00%
Investicije	16.000,00	16.000,00	0,00%
Rezerve	35.000,00	35.000,00	0,00%
UKUPNO	803.647,00	751.847,00	-6,45%

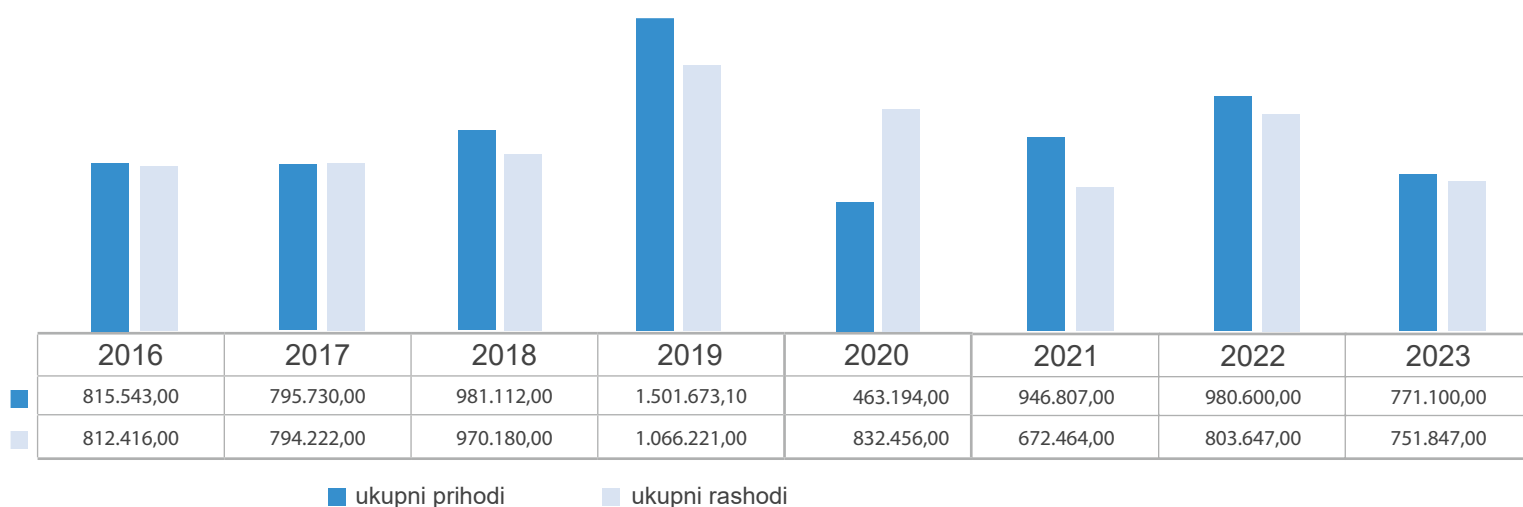
Tabela 10. Uporedni prikaz planiranih rashoda za 2022. i 2023. godinu % promjene

U strukturi planiranih rashoda za 2023. godinu, najveći udio čine bruto zarade zaposlenih 52,15%, ostali poslovni rashodi čine 16,76%, dok rashodi za materijal i usluge čine 7,45% ukupnog iznosa.

Rashodi su prikazani na grafikonu koji slijedi:

U nastavku je prikazan trend prihoda i rashoda Komisije u periodu od 2016. do 2023. godine:

Grafikon 9. trend prihoda i rashoda Agencije (u €)

U Parlamentarnoj budžetskoj kancelariji obavljaju se stručni poslovi koji se odnose na: izradu istraživačkih radova, odnosno analitičkih informativnih materijala i sažetaka relevantnih zvaničnih domaćih publikacija i publikacija međunarodnih institucija na teme od značaja za sprovođenje ekonomske i fiskalne politike, posebno u vezi sa ekonomskim i fiskalnim tendencijama u Crnoj Gori, kao i sa najznačajnijim globalnim tendencijama u oblasti ekonomije i finansija, u cilju podrške radu poslanika; saradnju sa domaćim i stranim institucijama, međunarodnim organizacijama i parlamentarnim budžetskim kancelarijama nacionalnih parlamenata i drugim srodnim službama.

Poseban doprinos u formiranju Parlamentarne budžetske kancelarije pružila je Vestminsterska fondacija za demokratiju uz podršku Ambasade Velike Britanije u Podgorici, u sklopu projekta „Jačanje finansijskog nadzora Skupštine Crne Gore“ (2016-2018), koji je imao za cilj stvaranje stručnog jezgra koje će omogućiti Skupštini Crne Gore da značajnije učestvuje u budžetskom ciklusu, a poslanicima da imaju na raspolaganju podršku prilikom analize i rasprave o ključnim budžetskim dokumentima i zakonima sa značajnim fiskalnim uticajem.

Kancelarija je formirana i započela je sa radom oktobra 2020. godine, kao uža organizaciona jedinica Parlamentarnog instituta, u okviru Sektora za istraživanje, dokumentacione poslove i istraživačku mrežu Skupštine Crne Gore. Novim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji Službe Skupštine Crne Gore, donesenim u julu 2021. godine, Kancelarija je izdvojena kao samostalna organizaciona jedinica.